

Til alle høringsparter

Ligestillingsafdelingen
J.nr. 2020-15853
Ref. EMMHOL
Den 5. november 2020

Høring om lovforslag om ændring af ligestillingsloven, forskelsbehandlingsloven og straffeloven m.fl. (Styrket beskyttelse af LGBTI-personer mod forskelsbehandling, hadforbrydelser og hadefulde ytringer)

Miljø- og Fødevarerministeriet (Ligestillingsafdelingen) sender hermed forslag til lov om ændring af lov om ligestilling af kvinder og mænd, lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet m.v., straffeloven og forskellige andre love (Styrket beskyttelse af LGBTI-personer mod forskelsbehandling, hadforbrydelser og hadfulde ytringer) i høring.

Ligestillingsafdelingen skal venligst anmode om at modtage eventuelle høringssvar senest den **4. december 2020**. Høringssvar bedes sendt til e-mailadresserne: emmhol@mfvm.dk samt nepwi@mfvm.dk med angivelse af journalnummer 2020-15853.

Eventuelle spørgsmål kan i høringsfasen rettes til følgende personer: Emma Holm (emmhol@mfvm.dk) og Neel Pryds Winkel (nepwi@mfvm.dk).

Høringssvar fra eksterne høringsparter vil efter høringsfristens udløb blive offentliggjort på Høringsportalen. Ved afgivelse af høringssvar samtykker høringsparten i, at vedkommendes høringssvar, e-mailadresse og navn offentliggøres på Høringsportalen efter endt høring.

Formål

Formålet med lovforslaget er at styrke og tydeliggøre beskyttelse af homo- og biseksuelle, trans- og interkønnede (LGBTI-personer) mod forskelsbehandling og chikane både inden for og uden for arbejdsmarkedet samt mod hadforbrydelser og hadefulde ytringer.

Baggrund

Regeringen præsenterede i august 2020 udspillet "Frihed til forskellighed – styrkede rettigheder og muligheder for LGBTI-personer". Udspillet indeholder ti konkrete initiativer, som skal styrke rettigheder og muligheder inden for tre indsatsområder: 1) Forskelsbehandling, hadforbrydelser og hadefulde ytringer, 2) Det familieretlige område og 3) Ændring af juridisk køn.

Udspillet følger op på en gennemgang af lovgivning foretaget på tværs af ministerier, som blev iværksat som led i "Handlingsplan til fremme af tryghed, trivsel og lige muligheder for LGBTI-personer 2018-2021" fra juni 2018. Lovgennemgangen har haft til formål at beskrive og analysere eksisterende lovgivning med særlig betydning for homo- og biseksuelle, trans- og interkønnede for på den baggrund at opstille mulige lovgivningsmæssige tiltag på området.

Analysen af forskelsbehandling, hadforbrydelser og hadefulde ytringer viser, at beskyttelsen mod forskelsbehandling på grund af seksuel orientering inden for arbejdsmarkedet er tilstrækkelig, men at lovgivningen uden for arbejdsmarkedet kan styrkes ved at udvide anvendelsesområdet til eksplicit at omfatte forbud mod indirekte forskelsbehandling og chikane på grund af seksuel orientering, samt ved at skabe en adgang til, at klager over forskelsbehandling på grund af seksuel orientering uden for arbejdsmarkedet kan indbringes for Ligebehandlingsnævnet.

Analysen viser endvidere, at det med udgangspunkt i bl.a. lovforarbejder og retspraksis hidtil er lagt til grund, at forskelsbehandling på grund af kønsidentitet og kønsudtryk er beskyttet både inden for og uden for arbejdsmarkedet, i straffeloven og racediskriminationsloven. Derimod er det uafklaret, om også kønskarakteristika i praksis er omfattet af de gældende regler. Det er arbejdsgruppens vurdering, at der både i retspraksis og forarbejder er uklarhed om begreberne og dermed en usikker retstilstand. Når beskyttelsesgrundene ikke fremgår eksplicit af lovgivningen, kan den enkelte have svært ved at gennemskue sine rettigheder og håndhæve disse.

Dette lovforslag udmønter regeringens udspil i forhold til at styrke og tydeliggøre beskyttelsen mod forskelsbehandling, hadforbrydelser og hadefulde ytringer på grund af seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika.

Indhold

Det foreslås, at der i lovgivning uden for arbejdsmarkedet indsættes et forbud mod forskelsbehandling og chikane på grund af seksuel orientering, og at forbuddet mod forskelsbehandling på grund af kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika gøres eksplicit i et nyt selvstændigt kapitel i ligestillingsloven. Dette vil være en styrkelse af beskyttelsen mod forskelsbehandling på grund af seksuel orientering, og det vil være en tydeliggørelse af beskyttelsen mod forskelsbehandling på grund af kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika.

Tilsvarende foreslås det i lovgivning inden for arbejdsmarkedet, at der indsættes et eksplicit forbud mod forskelsbehandling og chikane på grund af kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika i forskelsbehandlingsloven.

For at sikre effektive håndhævelsesmuligheder af forbuddet mod forskelsbehandling på baggrund af seksuel orientering, foreslås det, at der gives klageadgang til Ligebehandlingsnævnet, hvilket ikke tidligere har været muligt på baggrund af seksuel orientering, hvis forskelsbehandlingen eller chikanen har fundet sted uden for arbejdsmarkedet. Samtidig tydeliggøres det, at Ligebehandlingsnævnet kan behandle klager over forskelsbehandling grund af kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika. En klageadgang til Ligebehandlingsnævnet giver mulighed for godtgørelse for ikke-økonomisk skade i sager om forskelsbehandling, ligesom princippet om delt bevisbyrde vil finde anvendelse. Derudover foreslås det, at Institut for Menneskerettigheder får et klart mandat til at rejse sager og lave analyser på området.

Desuden foreslås det, at beskyttelsen af trans- og interkønnede mod hadforbrydelser og hadefulde ytringer tydeliggøres. Dette gøres ved, at begreberne

kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika indsættes i straffelovens § 81, nr. 6, om hadforbrydelser og § 266 b, stk. 1, om hadefulde ytringer. Beskyttelsesgrundene kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika indsættes desuden eksplicit i racediskriminationsloven, så sager om forskelsbehandling på grund af kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika fremover også vil kunne behandles som staffesager.

Herudover foreslås mindre lovtekniske justeringer.

Lovgivningen skal træde i kraft den 1. juli 2021.

Erhvervsøkonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Forholdet til EU-retten

Lovforslaget har ikke EU-retlige konsekvenser.

Med venlig hilsen

Mette Kaae Hansen
(Afdelingschef i Ligestillingsafdelingen)